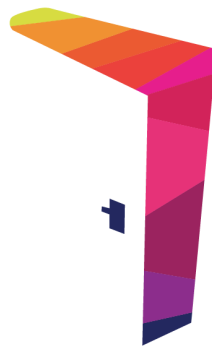

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Základní škola Be Open

BE OPEN

Identifikační údaje

Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Otevřené vzdělávání

Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola Be Open s.r.o.

ADRESA ŠKOLY: Pilská 9, Praha 14

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Marek Adler

KONTAKT: info@beopen.cz , www.beopen.cz

Zřizovatel

Základní škola Be Open s.r.o.

IČO: 06356664

Sídlo: Římovská 1029, Praha 14

Společnost zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 280812.

Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2023

.....

ředitel školy

Mgr. Marek Adler

Učební plán 1. stupně

1. stupeň		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem	
Vyučovací předmět	Vzdělávací oblast / obor							
Čtení a psaní	Český jazyk a literatura	5					5	5
Anglický jazyk	Cizí jazyk			3	3	3	9	15
	Disponibilní časová dotace	3	3				6	
Matematika	Matematika a její aplikace	4	4	4	4	4	20	25
	Disponibilní časová dotace	1	1	1	1	1	5	
Svět v souvislostech	Český jazyk a literatura	2	6	6	7	7	28	73
	Informatika				1	1	2	
	Člověk a jeho svět	1	2	2	3	3	11	
	Umění a kultura	2	2	2	3	3	12	
	Člověk a zdraví	2	2	2	2	2	10	
	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	
	Disponibilní časová dotace	1	1	1	1	1	5	
Celkem		22	22	22	26	26	118	

Učební plán 2. stupně

2. stupeň		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem	
Vyučovací předmět	Vzdělávací oblast / obor						
Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	15	16
	Disponibilní časová dotace					1	
Anglický jazyk	Cizí jazyk	3	3	3	3	12	12
Španělský jazyk	Další cizí jazyk			3	3	6	6
Matematika	Matematika a její aplikace	4	4	4	4	15	16
	Disponibilní časová dotace					1	
Přírodovědný seminář	Informatika	4	4	4	4	2	16
	Člověk a příroda					11	
	Člověk a zdraví					1	
	Člověk a svět práce					2	
Humanitní seminář	Člověk a společnost	4	4	4	4	8	16
	Člověk a příroda					7	
	Umění a kultura					1	
Kurzy	Umění a kultura	2	2	2	2	6	8
	Disponibilní časová dotace					2	
Spolek	Informatika	3	3	3	3	2	12
	Člověk a společnost					2	
	Člověk a příroda					2	
	Disponibilní časová dotace					6	
Třídní kruh	Člověk a zdraví	3	3	3	3	1	12
	Člověk a svět práce					1	
	Umění a kultura					2	
	Disponibilní časová dotace					8	
Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	2	2	2	2	8	8
Celkem		29	29	32	32	122	122

Humanitní seminář

Základní charakteristika předmětu

Humanitní seminář je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Integruje vzdělávací oblasti dějepis, výchova k občanství, zeměpis (společenskovědní část). Předmět je zaměřen na rozvoj komplexního pohledu žáků na společenské, historické a geografické otázky s důrazem na propojení teorie s praktickými dovednostmi. Kromě zmíněných oborů integruje také podstatné části některých průřezových témat.

Předmět je zpravidla organizován do 2 dvouhodinových bloků týdně, tedy s celkovou dotací 4 hodin týdně. Tento formát umožňuje hlubší zkoumání témat a interaktivní výuku, často založenou na projektové a badatelské práci. V každém čtvrtletí je navíc zařazena tzv. seminářový den, který je věnován exkurzím, celodenním projektům či specifickým školním programům, což umožňuje žákům aplikovat teoretické poznatky v praxi a rozvíjet jejich zájem o reálné dění ve společnosti.

Cílem humanitního semináře je rozvoj klíčových kompetencí žáků, včetně kritického myšlení, schopnosti analyzovat historické a společenské souvislosti, práce s informacemi a orientace v aktuálním dění v ČR, v Evropě a ve světě.

Integrace průřezových témat

V humanitním semináři dochází k postupnému naplňování výstupů všech šesti průřezových témat. Jednotlivá témata jsou zastoupena nerovnoměrně v závislosti na konkrétních očekávaných výstupech a s nimi spojenému učivu. Věnujeme se především (nikoli pouze) následujícím oblastem:

Osobnostní a sociální výchova

- Sebepoznání a sebepojetí
- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Tvorba mediálního sdělení

Rozvoj klíčových kompetencí

Vzdělávání v humanitním semináři směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře,
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase,
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku,
- utváření pozitivního hodnotového systému opředeného o historickou zkušenost,
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i snaha o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti,
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru,
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech, včetně souvislostí mezinárodních a globálních,
- úcta k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností,
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech, poznávání otázek obrany státu,
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti,
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí,
- orientace v problematice peněz a cen a odpovědné spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci,
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti,
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci,

- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, zaujímání a obhajování vlastních postojů a přiměřenému obhajování svých práv,
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí,
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Prostřednictvím společných výchovných a vzdělávacích strategií vedeme žáky v humanitním semináři k rozvoji klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

- Rozvíjíme schopnost žáků samostatně získávat, analyzovat a odvozovat informace z různých zdrojů, jako jsou historické texty, mapy, internetové zdroje a další dostupné dokumenty.
- Vedeme žáky k používání odborných pojmů, přičemž je učíme uvádět věci do širších historických a společenských souvislostí.
- Zadáváme úkoly, které vyžadují, aby žáci aplikovali teoretické poznatky na praktické situace, například interpretaci historických událostí nebo analýzu globálních problémů.
- Vyžadujeme prezentaci výsledků práce, což zahrnuje přípravu, pečlivou organizaci a dodržení předepsaného formátu (např. v ústní prezentaci nebo v písemném výstupu).
- Podporujeme zodpovědný přístup k hodnocení tím, že žáci spolupracují na sebehodnocení i hodnocení spolužáků, což jim umožňuje porozumět procesu hodnocení a posoudit vlastní výkony.
- Dáváme žákům pravidelnou zpětnou vazbu, která je vede k postupnému zlepšování kvality jejich práce a schopnosti splnit úkoly na vysoké úrovni.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme žáky v samostatném odvozování závěrů z konkrétních poznatků, a to na základě jejich studia dějin, geografických jevů nebo společenských problémů.
- Vedeme je k rozpoznávání souvislostí mezi příčinami a důsledky historických i současných jevů a k odhadu budoucího vývoje a jeho dopadu na společnost.

Kompetence komunikativní

- Podporujeme žáky v rozvoji schopnosti přesně, logicky a kultivovaně formulovat své názory a závěry o historických, geografických a občanských tématech.
- Využíváme moderní technologie k vyhledávání informací a komunikaci, například při práci s online databázemi historických pramenů nebo mapových aplikací.
- Žáky učíme správnému používání historických, geografických a dalších odborných pojmů v relevantních souvislostech.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky k samostatnému myšlení a kultivovaném vyjádření vlastního názoru.
- Vedeme žáky k sebereflexi – povzbuzujeme je, aby analyzovali vlastní postoje k historickým i současným otázkám.
- Pomáháme žákům kultivovaně a respektujícím způsobem vyjádřit svůj vlastní názor.
- Posilujeme spolupráci žáků v týmech při řešení komplexních úkolů.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k rozvoji pozitivního postoje k jejich společenství, státu a kulturním hodnotám, s důrazem na úctu k dědictví národů i širším evropským a globálním souvislostem.

- Učíme žáky respektovat lidská práva a občanské svobody, stejně jako evropské společenské a kulturní normy.

Kompetence pracovní

- Motivujeme žáky k pečlivosti při plnění svých úkolů, učíme je plánování a organizaci práce s důrazem na kvalitu a dodržení termínů.
- Zadáváme dlouhodobé projekty, které vyžadují rozdělení práce na etapy, plánování času a zodpovědnost za dokončení úkolů ve stanoveném termínu.
- Dáváme žákům možnost samostatně si organizovat své učební prostředí, například při práci na projektech nebo výzkumech, kdy mají na starosti výběr materiálů, techniky a nástrojů.
- Využíváme praktické úkoly (např. tvorba map, analýza historických pramenů, simulace volebních procesů), kde musí žáci aplikovat získané znalosti a zároveň dodržovat stanovené pracovní postupy.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k účelné volbě digitálních nástrojů a technologií, které jim umožní efektivně pracovat s digitálními historickými a geografickými zdroji, jako jsou digitální mapy či historické databáze.
- Důraz klademe na bezpečnost a odpovědné chování v digitálním prostředí při vyhledávání a sdílení informací o dějepisu, geografii a občanských tématech.

Integrované tematické celky

Klíčové výstupy všech vzdělávacích oborů zahrnutých v humanitním semináři naplňujeme prostřednictvím čtvrtletních integrovaných tematických celků. Jedná se o čtyři tematické celky v každém školním roce. Osm celků tvoří celistvý dvouletý cyklus.

6. a 7. ročník, rok A

- Čas revolucí a společenských změn (17. až 19. století)
- Regionální geografie
- Obyvatelstvo světa - osídlení, náboženství, jazyky
- Finanční a mediální gramotnost

6. a 7. ročník, rok B

- Pravěk a umělecké slohy
- Starověk a umělecké slohy
- Středověk a umělecké slohy
- Zámořské objevy (15. až 17. století)

8. a 9. ročník, rok A

- 20. století I (1900–1950)
- Světové hospodářství, mezinárodní společenství
- 20. století II (1950–2000)
- Česká republika (geografie)

8. a 9. ročník, rok B

- Politologie – stát, formy vládnutí
- Dekolonizace a její důsledky
- Výzvy 21. století (globální problémy)
- Aktivní občanství – právní gramotnost, svět práce, kritické myšlení

Očekávané výstupy, učivo, mezipředmětové vazby, průřezová témata

Ročník	Očekávaný výstup	Učivo	Poznámky
6. a 7.	uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	<ul style="list-style-type: none"> význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny historický čas a prostor 	<ul style="list-style-type: none"> Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
6. a 7.	uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány		
6. a 7.	orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu		
6. a 7.	objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání		
6. a 7.	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	<ul style="list-style-type: none"> Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět vznik USA industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva kulturní rozrůzněnost doby konflikty mezi velmocemi, kolonialismus 	<ul style="list-style-type: none"> Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Osobnostní a sociální výchova - hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Možné propojení s kurzy.
6. a 7.	objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě		
6. a 7.	porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů		
6. a 7.	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií		
6. a 7.	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu		
6. a 7.	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů		
6. a 7.	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů 	<ul style="list-style-type: none"> Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředím Mediální výchova - kritické čtení a

6. a 7.	používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	<p>s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)</p> <ul style="list-style-type: none"> • modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení • globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, • politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace • světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele • hospodářského rozvoje a životní úrovně • regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní • a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní • hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; • geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska 	<p>vnímání mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Multikulturní výchova - kulturní difference; etnický původ; multikulturalita • Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané • Možné propojení s anglickým jazykem. • Možné propojení s přírodovědným seminářem.
6. a 7.	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny		
6. a 7.	porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		
6. a 7.	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich		
6. a 7.	posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel		
6. a 7.	zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje		
6. a 7.	porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit		
6. a 7.	porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků		
6. a 7.	lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		
6. a 7.	posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	<ul style="list-style-type: none"> • obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky 	<ul style="list-style-type: none"> • Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí • Multikulturní výchova - kulturní
6. a 7.	posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel		

6. a 7.	lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	<ul style="list-style-type: none"> světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti 	<p>diference; etnický původ; multikulturalita</p> <ul style="list-style-type: none"> Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané Možné propojení s anglickým jazykem. Možné propojení s přírodovědným seminářem. Možné propojení s kurzy.
6. a 7.	porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		
6. a 7.	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich		
6. a 7.	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky		
6. a 7.	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám		
6. a 7.	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	<ul style="list-style-type: none"> majetek, vlastnictví – formy vlastnictví hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví peníze – formy placení hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu kritické čtení a vnímání mediálních sdělení interpretace vztahu mediálních sdělení a reality stavba mediálních sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Finanční gramotnost Možné propojení s českým jazykem. Možné propojení s matematikou.
6. a 7.	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady		
6. a 7.	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti		
6. a 7.	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení		
6. a 7.	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít		
6. a 7.	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu		

6. a 7.	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	<ul style="list-style-type: none"> • vnímání autora mediálních sdělení • fungování a vliv médií ve společnosti 	
6. a 7.	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu		
6. a 7.	odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji		
6. a 7.	rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj		
6. a 7.	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a lidská společnost v pravěku 	<ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Možné propojení s kurzy.
6. a 7.	objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost		
6. a 7.	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek		
6. a 7.	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků		
6. a 7.	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	<ul style="list-style-type: none"> • nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz • antické Řecko a Řím • střední Evropa a její styky s antickým Středomořím 	<ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • Možné propojení s kurzy
6. a 7.	uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví		
6. a 7.	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství		
6. a 7.	porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		

6. a 7.	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek		
6. a 7.	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků		
6. a 7.	popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	<ul style="list-style-type: none"> • nový etnický obraz Evropy • utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj • islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) • Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě • křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy • struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev • kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost 	<ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Multikulturní výchova - kulturní difference; etnický původ; multikulturalita • Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • Možné propojení s kurzy
6. a 7.	objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech		
6. a 7.	vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí		
6. a 7.	ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury		
6. a 7.	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek		
6. a 7.	interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků		
6. a 7.	vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	<ul style="list-style-type: none"> • renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou • zámořské objevy a počátky dobývání světa • český stát a velmoci v 15.–18. století • barokní kultura a osvícenství • rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice (propojení zámořských objevů se současností) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • Možné propojení s kurzy
6. a 7.	vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život		
6. a 7.	popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky		
6. a 7.	objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie		
6. a 7.	objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky		
6. a 7.	rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy		
8. a 9.	v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské	<ul style="list-style-type: none"> • význam zkoumání dějin, získávání 	<ul style="list-style-type: none"> • Osobnostní a sociální výchova -

	nesnášenlivosti	informací o dějinách; historické prameny	mezilidské vztahy; hodnoty, postoje, praktická etika
8. a 9.	orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	<ul style="list-style-type: none"> historický čas a prostor 	<ul style="list-style-type: none"> Multikulturní výchova - multikulturalita
8. a 9.	na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	<ul style="list-style-type: none"> první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války 	<ul style="list-style-type: none"> Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané
8. a 9.	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu		
8. a 9.	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv		
8. a 9.	zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí		
8. a 9.	vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR 	<ul style="list-style-type: none"> Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané
8. a 9.	posoudí postavení rozvojových zemí		
8. a 9.	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz		
8. a 9.	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu		
8. a 9.	principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu		
8. a 9.	popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování		

8. a 9.	uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států		
8. a 9.	zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření • vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) • vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky • rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava 	<ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané
8. a 9.	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků		
8. a 9.	posoudí postavení rozvojových zemí		
8. a 9.	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	<ul style="list-style-type: none"> • komunikační geografický a kartografický jazyk • místní region • Česká republika • regiony České republiky 	<ul style="list-style-type: none"> • Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k prostředí • Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • Možné propojení s přírodovědným seminářem.
8. a 9.	vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy		
8. a 9.	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu		
8. a 9.	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu		
8. a 9.	lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit		
8. a 9.	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	<ul style="list-style-type: none"> • totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus • naše škola • naše obec, region, kraj • naše vlast • kulturní život • lidská setkání 	<ul style="list-style-type: none"> • Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako
8. a 9.	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu		
8. a 9.	objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání		

8. a 9.	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	<ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi lidmi zásady lidského soužití 	<p>formy vlády a způsobu rozhodování</p> <ul style="list-style-type: none"> Možné propojení s třídním kruhem.
8. a 9.	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu		
8. a 9.	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů		
8. a 9.	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů		
8. a 9.	popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	<ul style="list-style-type: none"> zámořské objevy a počátky dobývání světa národní hnutí velkých a malých národů konflikty mezi velmocemi, kolonialismus 	<ul style="list-style-type: none"> Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
8. a 9.	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti		
8. a 9.	na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	<ul style="list-style-type: none"> problémy současnosti lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace globalizace – projevy, významné globální problémy 	<ul style="list-style-type: none"> Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Multikulturní výchova - kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané
8. a 9.	prokáže základní orientaci v problémech současného světa		
8. a 9.	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám		
8. a 9.	rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		
8. a 9.	uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky		
8. a 9.	objasní souvislosti globálních a lokálních problémů		
8. a 9.	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	<ul style="list-style-type: none"> lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace právní řád České republiky – význam a 	<ul style="list-style-type: none"> Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola; občan, občanská společnost a stát; formy participace občanů v politickém
8. a 9.	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích		
8. a 9.	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva		

	a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	<p>funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů</p> <ul style="list-style-type: none"> • protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví • právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady 	<p>životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
8. a 9.	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství		
8. a 9.	uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci		
8. a 9.	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování		
8. a 9.	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů		
8. a 9.	rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady		
8. a 9.	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		